ŞİŞECAM FLAT GLASS

**ТРАКИЯ ГЛАС БЪЛГАРИЯ ЕАД**

# СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД
## Процедура за мониторинг и измерване на условията на труд

| Документ No: PRO-ISG-003 | Рев.No. 00 / Рев.Дата: 01.06.2020 | Страница: 1 от 13 |
|---|---|---|

**Регистрация на промяната :**

| Ревизия № | Дата на ревизия | Описание на промяната | Отговорен за промяната |
|---|---|---|---|
| 00 | 31.05.2018 | Първо издание | |
| 00 | 01.06.2020 | Второ издание – промени, свързани ISO 45001 | |

| Изготвил : Експерт ЗБР | Проверил: УПР по ЗБУТ | Одобрил : Директор Завод |
|---|---|---|

## 1- Цел

Тази процедура определя отговорностите и реда за изпълнение и документиране на дейностите, свързани с мониторинг и измерване на условията на труд, с измерване и отчитане изпълнението на Политиката, целите и програмите по ЗБУТ, степента на изпълнение на приложимите законови и други изисквания и ефикасността на оперативните мерки за контрол, свързани с идентифицираните опасности и оценените рискове по ЗБУТ.

Определят се също така методите за наблюдение, измерване, анализ и оценяване на резултатността, където и когато е приложимо, за да се осигурят валидни резултати, както и критериите, по които организацията ще оценява резултатността по ЗБР.

Данните от наблюденията и измерванията се съхраняват и анализират в СУЗБУТ с цел установяване на несъответствията в условията на труд спрямо нормативните изисквания, оценка ефикасността на изпълнените мерките за отстраняване на несъответствията (Програмите по ЗБУТ, коригиращите действия и др.) и отчитане изпълнението на целите и Политиката по ЗБУТ.

## 2- Област на приложение

Наблюдението, измерването и анализа на данните обхващат:

- текущите условия на труд;
- степен на изпълнение на приложимите законови и други изисквания;
- дейности и действия, свързани с идентифицираните опасности, рискове и възможности;
- готовността за реагиране при извънредни ситуации;

- изпълнението (ефикасност) на мерки и мероприятия по ЗБУТ за подобряване на здравето, условията на труд и аварийната готовност;
- изпълнението и напредъка по изпълнението на целите и Политиката по ЗБУТ.

## 3- Съпътстващи документи

| | |
|---|---|
| PRO-GEN-002 | Процедура за управление на записите |
| PRO-GEN-003 | Процедура за задължения за спазване и оценка на съответствието |
| PRO-GEN-005 | Процедура за проверка системата за управление |
| PRO-GEN-007 | Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия |
| PRO-KYS-005 | Процедура за калибриране и поддържане на техническите средства за измервания и системни наблюдения |
| PRO-ISG-001 | Процедура за идентифициране на опасностите и оценяване на рисковете |
| PRO-ISG-004 | Процедура за мониторинг и оценка на здравното състояние на персонала |
| PRO-ISG-006 | Процедура за разследване на професионални заболявания |
| PRO-ISG-009 | Процедура за съоръжения с повишена опасност и провеждане на технически преглед |
| PLN -ISG-001 | Програма по ЗБУТ |

## 4- Отговорности

| | |
|---|---|
| Отговорен за изготвяне на процедурата | Упълномощеният представител на ръководството по здравословни и безопасни условия на труд |
| Отговорен за одобряването: | Директорът на завода |
| Отговорни за прилагането: | Всички директори |
| Отговорен за планиране на дейностите по тази процедура и отчитане на изпълнението им | Експертът по безопасност и здраве при работа |
| Отговорен за взаимодействието със СТМ и КУТ | Експертът по безопасност и здраве при работа |
| Отговорен за контрола върху изпълнението | Упълномощеният представител на ръководството по здравословни и безопасни условия на труд |

## 5- Термини и съкращения

**Условия на труд** - съвкупност от действителните показатели на работната среда и на производствените условия (в т.ч. на използваните процеси, материали, оборудване, организация на труда и др.), при които се осъществява трудовата дейност.

**Работна среда** - съвкупност от микроклимат, шум, осветление, вибрации, йонизиращи и електромагнитни полета, ергономични условия, прах, токсични вещества и др. постоянно действащи или бавно променливи условия на работното място, при които се осъществява трудовия процес.

**Мониторинг** - Системно измерване и наблюдение на условията на труд, на действието на системата и достигането на целите на ръководството по ЗБУТ.

**Измервания за нуждите на мониторинга** - В тази процедура терминът включва установяване на действителното състояние на условията на труд, на действието на СУЗБУТ и оценка на изпълнението на мерките и мероприятията за подобряването им чрез съответни измервателни техники, в т.ч. и инспекции, вземане на проби, анализи на документи и записи, биологичен мониторинг – оценка на условията на труд чрез наблюдение за въздействието им върху здравното състояние на работещите и др.

**Съкращения:**

| | |
|---|---|
| **УПР** | Упълномощеният Представител на Ръководството |
| **ЗБУТ** | Здравословните и Безопасни Условия на Труд |
| **СУЗБУТ** | Система за Управление на Здравословните и Безопасни Условия на Труд |
| **КУТ** | Комитет по Условия на Труд |
| **БЗР** | Безопасност и Здраве при Работа |
| **СПО** | Средства с Повишена Опасност |
| **ПАБ** | Пожарна и Аварийна Безопасност |
| **РУПБС** | Районно Управление Пожарна Безопасност и Спасяване |
| **ОИТ** | Областна Инспекция по Труда |
| **РИОКОЗ** | Районна Инспекция за Опазване и Контрол на Общественото Здраве |
| **ИАОС** | Изпълнителна Агенция по Околна Среда |
| **ИАТН** | Изпълнителна Агенция Технически Надзор |

## 6 Процедура

### 6.1 Общи положения

6.1.1 Всички процеси, работни места и целият персонал в завода подлежат на наблюдение и проверки за изпълнение на задълженията по спазване на изискванията за здравословен и безопасен труд.

6.1.2 На мониторинг подлежат:

- състоянието на условията на труд;
- дейности и действия, свързани с идентифицираните опасности, рискове и възможности;
- изпълнението на определените в документите на ИСУ и СУЗБУТ изисквания;
- степента на достигане на целите на ръководството по осигуряване на ЗБУТ;
- изпълнението на PLN -ISG-001 "Програма по ЗБУТ";
- други.

6.1.3 Проверяват се следните критерии за оценяване на резултатността на системата:

параметрите на работната среда;

производствените условия и производственият риск;

познаването и спазването на нормативните документи и условията за безопасен труд от страна на персонала;

спазването на нормативните документи и трудово-правните взаимоотношения във връзка с условията на труд - в т.ч. санитарно-битовото обслужване, режимите на труд и почивка и трудоустрояване, защита на определените категории работници и служители и др.

Наблюдението на здравното състояние на персонала се извършва по реда на PRO-ISG-004 "Процедура за мониторинг и оценка на здравното състояние на

персонала".

Наблюдението на професионалните заболявания се извършва по реда на PRO-ISG-006 "Процедура за разследване на професионални заболявания".

6.1.4 Мониторингът се осъществява:

- при извършване на текущо наблюдение и анализ на условията на труд от ръководителите на звена;
- при текущо наблюдение на степента на изпълнение на приложимите законови и други изисквания;
- при текущо наблюдение на степента на изпълнение на целите по ЗБУТ;
- при инспекции, технически прегледи и технически надзор от специализираните длъжностни лица (Експерт по БЗР и ПАБ) и комисии, назначени от директора на завода и външни контролни органи;
- при одити на СУЗБУТ, планирани и провеждани по реда на PRO-GEN-005 "Процедура за проверка на системата за управление";
- при периодичните прегледи на условията за труд и определяне на опасностите по реда на PRO-ISG-001 "Процедура за идентифициране на опасностите и оценяване на рисковете";
- при прегледи от ръководството по реда на PRO-GEN-005 "Процедура за проверка на системата за управление";
- при оценка на риска от СТМ по реда на PRO-ISG-001 "Процедура за идентифициране на опасностите и оценяване на рисковете";
- при извършване на проверки от КУТ.

6.1.5 За целите на мониторинга се извършват измервания по реда на настоящата процедура и по реда на PRO-ISG-004 "Процедура за мониторинг и оценка на здравното състояние на персонала".

6.1.6 Информацията за резултатите от мониторинга се използва от ръководството за коригиране и подобряване на условията на труд, за подобряване на системата за управление, а при необходимост - за коригиране на целите и Политиката по ЗБУТ.

6.1.7 Мониторинг и контрол на условията на труд се осъществяват и от специализираните външни контролни органи на местната и държавна администрация (ДИТ, РИОКОЗ, РИОСВ, РСПБЗН, ИАТН и др.) по план или при внезапни проверки.

## 6.2 Измервания за нуждите на мониторинга

6.2.1 В зависимост от обекта и целите на мониторинга по предложение на експерта по БЗР и на СТМ се подбират и прилагат съответни измервателни техники – количествени и/или качествени.

6.2.2 Измерванията на условията на труд се извършват от специализирани/ акредитирани лаборатории или органи за контрол в планираните контролни точки по SPS -ISG-006 "Списък на контролните точки за измерване на работната среда", съдържащ обема на измерванията за съответния показател. Списъкът се изготвя от Експерта по БЗР, който организира обсъждането и приемането му от КУТ, след което се представя на Директора на завода за утвърждаване.

6.2.3 Резултатите измерванията се отразяват в протоколи, които се регистрират от Експерт БЗР в FRM-ISG-004 „Регистър на измерванията". Протоколите се съхраняват от Експерт БЗР.

6.2.4 Извънредни измервания се организират Експерт ЗБР, съгласувано с УПР по ЗБУТ след възникнали инциденти, аварии, трудови злополуки, констатирани професионални заболявания, при промени в условията на труд, промени в нормативните документи и др. Заявките за замерванията се утвърждават от Директора на завода.

6.2.5 При използване на измервателни средства, собственост на Завода те се управляват по реда на PRO-KYS-005 "Процедура за калибриране и поддържане на техническите средства за измервания".

6.2.6 Резултатите от измерванията се предоставят на СТМ при извършване на оценка на риска, по реда на PRO-ISG-001 "Процедура за идентифициране на опасностите и оценяване на рисковете".

6.2.7 Спазване на нормативните изискванията и оценка на съответствието чрез сравняване на действителните измерени параметри на условията на труд и критериите, посочени в нормативните актове (пределно допустими норми, концентрации и др.), осигурени по реда на PRO-GEN-003 " Процедура за задължения за спазване и оценка на съответствието", и чрез проверки за своевременното и точно изпълнение на трудово-правните изисквания при прегледите на системата от ръководството по реда на PRO-GEN -005 „Процедура за проверка системата за управление".

6.2.8 Степента на достигане на целите на ръководството по здравословни и безопасни условия на труд се измерва чрез оценка и сравнителен анализ на постигнатите и планираните показатели по PLN -ISG-001 "Програма по ЗБУТ".

### 6.3 Планиране и осъществяване на мониторинга

6.3.1 На планиране подлежат:

периодичните проверки и прегледи на условията на труд от ръководството по реда на PRO-ISG-001 "Процедура за идентифициране на опасностите и оценка на риска";

контролът на съоръженията с повишена опасност по реда на PRO-ISG-009 "Процедура за съоръжения с повишена опасност и провеждане на технически прегледи".

контролът на средствата за измерване и изпитване по реда PRO-KYS-005 "Процедура за калибриране и поддържане на техническите средства за измервания и системни наблюдения";

оценяването на риска по реда на PRO-ISG-001 "Процедура за идентифициране на опасностите и оценяване на рисковете".

Не се планират системните наблюдения на условията на труд, извършвани от преките ръководители тъй като те се извършват текущо и резултатите от тях се докладват на ежедневните оперативни съвещания.

6.3.2 Извънпланов мониторинг се провежда от Експерт ЗБР при:

завишен риск при изпълнение на определени дейности;

системни отклонения от изискванията за безопасен труд;

възникване на критични ситуации и обстоятелства, които биха могли да доведат до инциденти и при инциденти;

изследвания на условията на труд във връзка с проблеми в здравословното състояние на персонала, установени при здравния мониторинг;

изпълнение на предписания от външни органи;

промени в нормативните документи.

При необходимост за извършване на извънпланов мониторинг се привличат специалисти от завода, определени от УПР по ЗБУТ или от Директора на Завода.

6.3.3 Резултатите от извършения извънпланов мониторинг се документират от Експерт ЗБР в протокол в свободна форма, който включва: участниците в мониторинга, предмет и резултати от извършения мониторинг.

6.3.4 При констатирани несъответствия се определят коригиращи и при необходимост превантивни действия по реда на PRO-GEN-007 „Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия ".

### 6.4 Вътрешен мониторинг на условията на труд

6.4.1 Текущи проверки на условията на труд се упражняват от преките ръководители на звената, от КУТ, от Експерта по БЗР и Отговорник ПАБ, както и упълномощени длъжностни лица.

6.4.2 Преките ръководители осъществяват системни наблюдения на условията на труд, на състоянието на пожарогасителите, колективните и лични предпазни средства на работните места. При констатиране на несъответствия преките ръководители уведомяват Експерт ЗБР или предприемат необходимите мерки за ремонт и/или подмяна.

6.4.3 Експертът по БЗР извършва ежедневни частични проверки на условията на труд по звена и работни места самостоятелно или съвместно с представители на КУТ.

Проверките включват обход и проверка на работните места и преглед наличието на документите по техническа безопасност и техническа експлоатация.

Експертът по БЗР прави периодичен оглед и проверка на:

осигуреност и сигнализация на аварийните пътища и изходи за евакуация;

наличие на аварийни планове и познаването им от страна на персонала на структурните звена;

правилното използване и състояние на лични предпазни средства;

възможностите на персонала да оказва първа долекарска помощ;

изправността и състоянието на средствата за индивидуална и колективна защита, достъпа до тях, състояние на екипировката на доброволните формирования, скривалището и други;

6.4.4 При констатирано непознаване или неспазване на инструкциите за безопасна работа, както и неизползване на определените лични предпазни средства от отделни работници и служители, Експерт БЗР уведомява ръководителя на отдела и се предприемат незабавни действия за отстраняване на несъответствието. При необходимост се определят коригиращи и/или превантивни действия по реда на PRO-GEN-007 „Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия ”

6.4.5 При съмнение за влошаване на някой от параметрите на работната среда спрямо определените за съответното работно място, Експертът БЗР уведомява УПР по ЗБУТ и СТМ за необходимостта от извършване на контролни измервания и при необходимост оценка на риска.

6.4.6 Експертът БЗР разпорежда спирането на отделни машини и съоръжения при констатиране на непосредствена опасност за живота и здравето на работещите до отстраняване на опасността. За спирането Експерт БЗР попълва FRM-GEN-005 Формуляр за коригиращи действия, който предава на ръководителя на съответния

отдел за предприемане на действия по реда PRO-GEN-007 „Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия ".

6.4.7 Отговорникът по ПАБ проверява:

наличието и състоянието на противопожарните технически съоръжения;

воденето на процесите съгласно технологичните инструкции и инструкциите за пожарно безопасна работа;

правилното манипулиране, подреждане и съхранение на пожарно опасни вещества, предмети и материали;

поддържането на проходите към пожарно опасните работни места свободни за действие и евакуация на персонала при пожар.

6.4.8 При констатиране на несъответствия Отговорник ПАБ уведомява ръководителя на отдела и се предприемат незабавни действия за отстраняване на несъответствията. При необходимост се предприемат коригиращи или превантивни действия по реда на PRO-GEN-007 „Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия ".

## 6.5 Външен мониторинг на условията на труд

6.5.1 Мониторинг на условията на труд, съгласно програмата за обслужване, извършва Службата по трудова медицина. По искане на Експерта БЗР, СТМ се включва и при провеждане на извън планов мониторинг.

Външен мониторинг на условията на труд, спазването на трудовото законодателство и на нормативните документи, пожарната и аварийната безопасност и др. могат да упражняват национални и регионални контролни органи (службите на РИОКОЗ, РИОСВ, ОИТ, РСПБЗН). Резултатите се отразяват в протоколи или регистри, в съответствие с нормативните изисквания. Експерт БЗР поддържа FRM-ISG-005 „Регистър за предписания". Определянето на коригиращи и/или превантивни действия за изпълнение на предписанията се извършва по реда на PRO-GEN-007 „Процедура за инциденти, несъответствия и коригиращи действия ".

6.5.2 Външният мониторинг се извършва задължително в присъствието на представител на отговорните за дейността длъжностни лица – Експерт по БЗР, Отговорник ПАБ и на ръководителя на проверяваното звено.

6.5.3 Ръководителят на проверяваното звено осигурява всички необходими условия за провеждането на прегледа.

**6.6 Резултати от мониторинга и измерванията на условията на труд**

6.6.1 В резултат от мониторинга Ръководството установява:

дали условията на труд съответстват на изискванията на нормативните документи;

ефективен ли е контролът на риска;

правилно ли функционира системата по ЗБУТ и каква е нейната ефективност;

правилно ли са определени пълномощията и отговорностите на персонала от всички нива и звена;

как се изпълнява PLN -ISG-001 "Програма по ЗБУТ";

допуснатите несъответствия, довели до инциденти (аварии, злополуки и др.) и установените причини анализирани ли са своевременно и предприети ли са подходящи коригиращи действия;

как информацията относно контрола на риска и изпълнението на мерките и мероприятията е осигурена на заинтересованите страни (работодателя, работниците и служителите и др.).

6.6.2 Резултатите от системните наблюдения, извършвани от преките ръководители, служат за незабавното коригиране на несъответствията в условията на труд.

6.6.3 Резултатите от вътрешния и външен мониторинг се докладват и анализират на оперативните съвещания и при провеждане на преглед на ИСУ от Ръководството .

6.6.4 Ако ръководството прецени, че персоналът на отделни звена или на завода трябва да бъде уведомен за резултатите от мониторинга, Експерт ЗБР и УПР по ЗБУТ организират комуникациите по реда на PRO-ISG-003 "Процедура за консултации и обмен на информация".

6.6.5 Експертът по БЗР изготвя ежегодно доклад за извършената работа и оценка на условията на труд, който се внася за обсъждане в КУТ. Взетите решения и предложения се документират в протокол. Експерт БЗР информира УПР по ЗБУТ и се определят мерки за изпълнението на взетите решения и приетите предложения, които се документират в PLN-ISG-001 "Програма по ЗБУТ".

## 7 Записи

Записите по тази процедура се изготвят по реда на PRO-KYS-003 "Процедура за управление на записите" с помощта на следните формуляри:

| | |
|---|---|
| FRM-ISG-004 | Регистър на измерванията |
| FRM-ISG-005 | Регистър за предписания |
| FRM-GEN-005 | Формуляр за коригиращи действия, |
| SPS-ISG-006 | Списък на контролните точки за измерване на работната среда |
| | Протокол от извънпланов мониторинг |
| | Доклад за извършената работа и оценка на условията на труд |

Записи по тази процедура са и заповедите на Директора на завода, както и доклади, протоколи, съобщения, изготвени при изпълнението на тази процедура.